

06.05.2021

Suomen metsäkeskus
Leena Kalin
Aleksanterinkatu 18 A
15140 Lahti

**Keski-Uudenmaan alueellisen vastuumuseon lausunto: Tuusula,
metsänkäyttöilmoitus kiinteistöillä 858-404-27-0 Niittylä ja 858-404-
19-5 Malmars**

HEL 2021-005454 T 11 03 01

Viite: Metsänkäyttöilmoitus 1-2021-41066

Suomen metsäkeskus on lähettänyt Keski-Uudenmaan alueelliselle vastuumuseolle metsänkäyttöilmoituksen nro 1-2021-41066, joka koskee Tuusulan alueella sijaitsevia kiinteistöjä 858-404-27-0 Niittylä ja 858-404-19-5 Malmars.

Metsänkäyttöilmoitus on lähetetty, koska suunnitelluilla metsänkäyttöalueilla sijaitsee muinaismuistolain (295/1963) suojaama kiinteä muinaisjäänös Vähänummi (tunnus muinaisjäänösrekisterissä 858010006), joka on historiallisen ajan maarakenne. Lisäksi Metsänkäyttökuvion 8.0 kaakkoiskulmasta noin 170 m kaakkoon sijaitsee löytöpaikka Vähänummi 2 (tunnus muinaisjäänösrekisterissä 1000005893), josta on löytynyt 1960-luvun alussa Kellokosken Vähänummen tilalta Kuokkamaa-nimiseltä tasaiselta hiekkapellolta kivikaudelle ajoitettu nelisivuinen tasatalta. Löytöpaikasta noin 50 m lounaaseen olevasta sorakuopasta, noin metrin syvyydestä, on havainto nuotion sijasta.

Keski-Uudenmaan alueellinen vastuumuseo on antanut 25.3.2021 lausunnon HEL 2021-003617 T 11 03 01, joka käsitteli samoille kiinteistöille suunniteltavaa metsänkäyttöä. Tuolloin todettiin, että metsänkäyttökuvioille 8.0 ja 11.0 ei voitu antaa lupaa suunnitelluille toimille ennen maastokatselmusta edellä mainitulla kiinteällä muinaisjäänöksellä.

Kohteessa pidettiin 28.4.2021 katselmus, johon osallistuivat maanomistaja Veli-Pekka Talvela, tuleva maanomistaja Erkkä Talvela, maanomistajan valtuuttamana metsänkäyttöilmoituksen laatinut Janne Myyrä Metsänhoitoyhdistys Uusimaa Ry:stä, ja tutkija John Lagerstedt Keski-

06.05.2021

Uudenmaan alueellisesta vastuumuseosta. Katselmuksessa etsittiin paikalla sijainnutta kiviröykkiötä ja tutkittiin alueella olevia kuoppia. Samalla annettiin ohjeita metsänkäytön suorittamisesta kiinteän muinaisjäännöksen läheisyydessä ja merkittiin alueella sijaitsevat kuopat kuitunauhalla. Katselmuksen jälkeen muokattiin Museoviraston ylläpitämän muinaisjäännösrekisterin tietoja ja muinaisjäännöksen aluerajausta.

Vähänummen kiinteä muinaisjäännös sijaitsee Nummenkylässä noin 120 metriä pohjoiseen Malmarin tilan päärakennuksesta, pellon reunasta kohoavalla metsää kasvavalla rinteellä. Kohteen ovat aikaisemmin inventoineet maastossa 1965 Jaakko Sarkamo, 2006 Kirsi Luoto ja 2009 Katja Vuoristo Museovirastosta.

Kohteessa on neljä maahan kaivettua matalaa kuoppaa. Pellon laidasta 10 m etäisyydellä on ollut matala maakumpu, jonka laidalla on ollut epämääräinen kiviröykkiö läpimitaltaan 2 m ja korkeudeltaan 0,5 m. Rakenne on ollut todennäköisesti uunikiveys. Kohde on valokuvattu vuoden 1965 inventoinnin yhteydessä. Paikalla tehtiin tuolloin pieni-
muotoinen kaivaus, jossa löydettiin palaneita kiviä ja sekoittunutta maata.

Röykkiötä ei pystytty enää paikallistamaan maastossa vuoden 2021 tarkastuksessa. Sen mahdollinen sijaintipaikka voi olla P= 6709423, I= 395826 (ETRS-TM35FIN). Kohdalla on kaksi soikeaa kuoppaa, joiden koko on 0,5 x 1 m ja syvyys 0,2 m. Kuoppien koillispuolella on kaareva, n. 2,5 metrin pituinen oja, jonka leveys on 0,4 m ja syvyys 0,2 m. Paikalla otetuista kairausnäytteistä löytyi pintamaasta hiiltä ja sen alta ruskeaa hiekkaa.

Edellä mainitusta mahdollisesta röykkiön sijaintipaikasta 25 m pohjoiseen on maahan kaivettu soikea kuoppa, jonka koko on 0,7 x 1,8 m ja syvyys 0,2 m. Kuopan pohjalta otetuista kairausnäytteistä löytyi pintamullan alta ainoastaan ruskeaa hiekkaa. Mahdollisesta röykkiön sijaintipaikasta 25 m eteläkaakkoon on maahan kaivettu kuoppa, jonka koko on 1,5 x 2 m ja syvyys 0,3 m. Kuoppia ja mahdollista uunia on epäilty Nummenkylässä sijainneeseen kasarmi- ja leirialueeseen liittyviksi rakenteiksi.

Harjun kyljestä on otettu aikanaan hiekkaa, ja 1980-luvulla Järvenpään kaupunki läjitti alueelle kivennäismaita. Tällöin on syntynyt edellä mainittujen kuoppien pohjoispuolelle rinteiden alaosaan kaksi pyöreähköä, yläpinnaltaan tasaista, maasta ja kivistä muodostunutta terassia, joiden halkaisijat ovat 15 ja 10 m. Terassit ovat koillisvuiltaan 2,5 m ympäristöään korkeammalla. Terassien ympärille on kasattu runsaasti kiviä, joista osa on tulkittu myöhemmin edellä mainituksi röykkiökiksi.

06.05.2021

Maanotosta ja terassien muodostumisesta kertoi maanomistaja, joka esitti asiasta myös kirjallisia dokumentteja karttaliitteineen.

Metsänkätökuviot 8.0 ja 11.0 kohdistuvat Vähänummen kiinteän muinaisjäännöksen rajauksen alueelle. Kuviolla 8.0 on tarkoitus tehdä uudistushakkuu siemenpuuhakkuuna, laikkumätästää alue ja istuttaa rauduskoivua. Kuviolla 11.0 on tarkoitus tehdä kasvatushakkuu harvennushakkuuna.

Muinaismuistolain 1 § kieltää kiinteän muinaisjäännöksen kaivamisen, peittämisen, muuttamiseen, vahingoittamisen, poistamisen ja muun ka joaminen siihen ilman samassa laissa määriteltyä lupaa. Katselmuksen perusteella Keski-Uudenmaan alueellinen vastuumuseo toteaa, että metsänkätö voidaan toteuttaa kuviolla 8.0 ja 11.0 muinaisjäännöksen aluerajauksen sisäpuolellakin suunnitelman mukaisesti, ottaen kuitenkin huomioon seuraavat seikat:

1. Kuoppien sijaintipaikat saatetaan kaikkien paikalla toimivien tietoon ennen töiden aloittamista ja kuopat merkitään töiden ajaksi maastoon.
2. Maata ei saa muokata kuoppien kohdalta eikä niitä ympäröiviltä alueilta vähintään kahden metrin etäisyydellä kuoppien reunoista mitattuna.
3. Kuopissa tai niiden reunoilla kasvavia puita voi poistaa mutta työ tulee tehdä varovaisuutta noudattaen, eikä maanpinta saa rikkoutua kuopissa tai vähintään kahden metrin etäisyydellä kuoppien reunoista mitattuna.
4. Kuoppiin ja vähintään kahden metrin etäisyydelle niiden reunoista ei saa istuttaa uusia puita.
5. Työkoneiden ajoreitit on suunniteltava siten, että ne kiertävät kuopat vähintään kahden metrin etäisyydeltä.
6. Muinaisjäännöksen rajauksen alueelle ei saa varastoida puutavaraa tai hakkuujätteitä.
7. Mikäli maankaivun tai muiden töiden yhteydessä havaitaan maan alta esineitä, rakenteita tai muita ilmiöitä, jotka vaikuttavat muinaisilta tai historiallisilta, esim. kivesineitä tai yli 0,5 m syvyydestä laajoja nuotionpohjia tai voimakkaasti värjäytyneitä maata, on työt välittömästi keskeytettävä ja asiasta on ilmoitettava Museovirastoon (muinaismuistolaki 14 §).

Ilmoituksen mukainen metsänkätö voidaan toteuttaa kuvioilla 10.0, 19.0, 33.0 ja 34.0.

06.05.2021

Linkki kohteen tietoihin muinaisjäännösrekisterissä:
<https://www.kyppi.fi/to.aspx?id=112.858010006>

Lisätiedot

John Lagerstedt, tutkija, puhelin: 310 28328
john.lagerstedt(a)hel.fi

Kulttuuriympäristötiimi, kulttuuriympäristöpäällikkö

Liitteet

1 Karttaliite lausuntoon metsänkäyttöilmoituksesta 1-2021-41066

Tiedoksi

Museovirasto
Veli-Pekka Talvela
Metsänhoitoyhdistys Uusimaa Ry / Janne Myyrä

Helsingin kaupunki
Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala
Kulttuuripalvelukokonaisuus
Kaupunginmuseo
Kulttuuriperintöyksikkö
Kulttuuriympäristötiimi,
kulttuuriympäristöpäällikkö

5 (5)

06.05.2021

Johanna Björkman
ts. kulttuuriympäristöpäällikkö

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

Postiosoite
PL 17401
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kulttuurijavapaa-aika@hel.fi

Käyntiosoite
Aleksanterinkatu 16
Helsinki 17

Puhelin
+358 9 310 1060
Faksi
+358 9 310 36664

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
fi0680001200062637
Alv.nro
fi02012566